

31 januari 2023

Beste mensen,

Deze maand kreeg ik de gelegenheid om een bezoek te brengen aan de terroristenafdeling (TA) in Zwolle. Ik was blij (en ook een beetje verrast) dat de directie mij als actievoerder daarvoor toestemming had gegeven. Het bezoek aan de TA confronteerde mij opnieuw met het feit dat de vrouwen zwaar te lijden hebben onder het strenge regime op de TA; een regime dat ontworpen is voor gevaarlijke mannelijke gedetineerden en niet voor vrouwen waarvan zover ik dat kan beoordelen, geen enkele dreiging uitgaat.

Het leven op de terroristenafdeling

Mijn bezoek aan de TA was een bijzondere belevenis. Aan één kant zag ik dat het personeel van de gevangenis bestond uit normale mensen die binnen hun mogelijkheden alles deden om de dames zo respectvol mogelijk te behandelen. En tegelijk besepte ik hoe onmenselijk het eigenlijk is dat onze overheid de teruggekeerde vrouwen opsluit op een terroristenafdeling en hen behandelt als gevaarlijke criminelen. Nadat ik een uurtje had mogen praten met een van de dames; een volstrekt normale Nederlandse vrouw die alleen bezorgd was om haar kinderen, mocht ik door drie stalen deuren weer terug naar de vrijheid terwijl mijn gesprekspartner weer werd opgesloten in haar cel. Dat deed pijn, en het sterkte mij in mijn overtuiging dat deze vrouwen niet op de TA moeten worden ondergebracht.

De vrouwen horen niet thuis op de TA

Mijn bezoek aan de TA leverde inspiratie voor een nieuwe notitie getiteld "[Detentie op terroristenafdeling mag geen extra straf zijn voor Syriëgangers](#)" die ik heb toegezonden aan de fracties in de Tweede Kamer, de leden van de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid, en ambtenaren van het Ministerie van J&V. De conclusie van de notitie is dat terroristenafdelingen zijn bedoeld voor personen van wie een geweldsdreiging uitgaat of die andere mensen aanzetten tot geweld. Nagegaan moet worden of dit ook bij de vrouwen op de TA in Zwolle het geval is. Wanneer dit niet zo is, moeten zij overgebracht worden naar een reguliere afdeling. Het verblijf op de TA mag niet gebruikt worden als extra strafmaatregel bovenop de vrijheidsstraf. Het lijkt er sterk op dat dit bij de teruggekeerde vrouwen nu wél gebeurt omdat zij voor onbepaalde tijd op de TA worden vastgehouden zonder dat er gekeken wordt of zij nog radicale ideeën verspreiden. De behandeling van de vrouwen op de TA is in strijd met verschillende artikelen uit de PBW (penitentiaire beginselenwet). Zo moet detentie gericht zijn op terugkeer in de maatschappij (artikel 2.2) en mogen er geen extra straffen worden opgelegd bovenop de vrijheidsbeperking die de vrouwen al moeten ondergaan (artikel 2.3).

Andere organisaties waarschuwden al eerder voor de negatieve effecten van opsluiting op de TA

Wij zijn niet de eersten die klagen over de onredelijkheid en onrechtvaardigheid van het strenge regime op de TA's. Het blijkt dat Amnesty International al in 2017 een rapport publiceerde met als titel "[Inhuumaan en onnodig; mensenrechtenschendingen op de terroristen afdeling](#)". Hierin wordt scherpe kritiek geleverd op de behandeling van de (toentertijd uitsluitend mannelijke) gedetineerden op de TA. De conclusies werden onderschreven door [Yola Wanders](#), de toenmalig directrice van de

TA in Vught. En zelfs de eigen [Inspectie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid](#) kwam twee maanden geleden tot de conclusie dat de strenge beperkingen op de TA en de dreiging met afnemen van de Nederlandse nationaliteit konden leiden tot het verlies van vertrouwen in de Nederlandse overheid met alle risico's van dien.

Afnemen van nationaliteit is ultieme straf voor de vrouwen

Het feit dat de vrouwen op de TA niet behandeld worden overeenkomstig de PBW houdt waarschijnlijk verband met het voornemen van de minister om hen na het uitzitten van hun straf het land uit te zetten. Het merendeel van de vrouwen heeft een dubbele nationaliteit, en zij worden door de reclassering gewaarschuwd dat zij na afloop van hun detentie uitgezet kunnen worden. Nederland heeft de vrouwen niet teruggehaald met de bedoeling hen weer op te nemen in onze maatschappij, maar alleen om hen te kunnen straffen. Nadat zij in Nederland ook nog eens extra gestraft zijn, schuiven we hen door naar een ander land dat mag proberen hen te re-integreren (of nog eens te straffen). Het is dan ook niet verwonderlijk dat de Nederlandse vrouwen die nu nog in Syrië zitten, ervoor bedanken om door Nederland opgehaald te worden. Het gevolg is dat hun kinderen blijven zitten in een IS-omgeving en later opgroeien tot nieuwe jihadisten.

Nog geen antwoord op onze brief aan minister Weerwind

Ondanks verzekeringen van het Ministerie van J&V dat een antwoord van minister Weerwind op onze brief van 16 november onderweg is, heb ik die op dit moment (31 januari) nog niet ontvangen. Ons verzoek om de kinderen vaker hun moeder te laten bezoeken, ligt blijkbaar gevoelig binnen het ministerie. We weten intussen dat de kinderen zijn ondergebracht in een tehuis in Wapenveld op een kwartiertje rijden van de gevangenis waar de moeders verblijven. Hoe moeilijk kan het zijn om hen wat vaker bij hun moeder langs te laten gaan.

Kinderen wel goed behandeld door Jeugdbescherming

Ondanks het feit dat de moeders op de TA hun kinderen missen, vinden ze dat hun kinderen wel goed worden opgevangen door Jeugdzorg. De moeders mogen eens per week met de kinderen videobellen en zien dat de kinderen opgewekt zijn. Dit is natuurlijk een geruststelling voor hen. Ze blijven echter hopen dat de kinderen binnenkort worden overgedragen aan familieleden die dan de zorg voor de kinderen kunnen overnemen totdat ze zelf vrijkomen.

NCTV moet kijken naar werkelijke risico's van teruggekeerde vrouwen

De risico analyses van de NCTV zijn in het verleden door overheid en politici gebruikt als argument om repatriëring van de vrouwen en kinderen tegen te houden. Het is opvallend dat de NCTV op dit punt angstiger was dan veiligheidsdiensten in de ons omringende landen. Terwijl er in die landen – in tegenstelling tot Nederland – bloedige aanslagen waren gepleegd door IS, concludeerden de veiligheidsdiensten daar dat het voor de nationale veiligheid beter was om de vrouwen en kinderen terug te halen. Dit was ook de reden dat die landen daarmee het afgelopen jaar massaal zijn begonnen. In Nederland speelde dit argument geen rol; onze regering haalde de vrouwen alleen terug (met tegenzin) om te voorkomen dat ze hun straf ontlieden.

De NCTV adviezen worden de komende tijd waarschijnlijk ook gebruikt bij het uitzetten van uitgeprocedeerde vrouwen. Het voornaamste argument daarvoor is immers weer de nationale veiligheid. Het is daarom van belang dat de NCTV zorgvuldig kijkt naar de risico's die de vrouwen op dit moment nog leveren. Dat moet niet gebeuren door literatuurstudie maar door het analyseren van concrete informatie die momenteel in Zwolle al beschikbaar is uit de monitoring van de vrouwen. Nog beter zou het zijn wanneer de NCTV zelf eens met de vrouwen gaat praten.

Agenda komende maand

Aandringen op versoepeling strenge regime terroristenafdeling

We zullen de komende maand Kamerleden en ambtenaren blijven wijzen op de onrechtvaardigheid en ondoelmatigheid van de detentie van de vrouwen op de TA. De vrouwen moeten zo snel mogelijk worden overgebracht naar een reguliere afdeling. Tegelijkertijd mag het regime op de TA ook geen verkapte extra bestraffing vormen. Beseft moet worden dat isolatie ook de verspreiding van gezonde ideeën belemmert. Zolang radicale vrouwen geen contact mogen hebben met reeds gederadicaliseerde vrouwen (die immuun zijn voor het IS gedachtegoed) is het voor hen bijna onmogelijk om uit hun radicale bubbel te komen.

Verruiming bezoekenregeling voor de kinderen

Wij hopen spoedig het antwoord te ontvangen van minister Weerwind op onze brief van 16 november. We gaan ervan uit dat de minister de redelijkheid van onze argumenten erkent en dat hij de benodigde stappen zal zetten. Mocht dit niet het geval zijn, dan zullen we het onderwerp opnieuw aankaarten bij de politiek en in de pers.

Een bloemetje voor de dames op de TA

Als vervolg op onze succesvolle actie met kerstkaarten roepen we de leden van ons platform nu op om af en toe een bloemetje te sturen aan de dames op de TA. Echte bloemen mogen we helaas niet sturen, maar een leuke kaart met tulpen of andere voorjaarsbloemen mag wel. Daardoor krijgen de dames ook nog een vleugje mee van het voorjaar, en weten ze tegelijk dat wij hen niet vergeten zijn. Namen en rugnummers van de dames zijn weer bij mij te verkrijgen (adcorten@gmail.com).

Voor meer nieuws van de afgelopen maand, zie webpagina "Laatste Nieuws" :

<https://kinderenteruguitkalifaat.nl/actualiteiten/>

Vriendelijke groeten,

Ad Corten

Deze Nieuwsbrief wordt maandelijks toegezonden aan alle mensen die zich hebben aangemeld als lid of sympathisant van het Platform Kinderen terug uit het Kalifaat. Mocht u geen prijs meer stellen op toezending van deze nieuwsbrief dan kunt u zich afmelden bij adcorten@gmail.com